

ПИЈЕМОНТ

Директор: Бранко Божовић

Оснивач: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

Уредник: Коста М. Луковић

Хладнокрвности и стрпљења!

Те две врлине потребне су и за мирно доба. За рат, оне су неопходне. Ко у рату није наоружан хладнокрвношћу и стрпљењем, тај у опште није наоружан. Ко се отупи мач, наоштриће га; коме се испразни фишеклија напуниће је; али ко изгуби хладнокрвност и стрпљење, тај је изгубио све.

Највеће војсковође одликовале су се и највећом хладнокрвношћу и стрпљењем. Разбијен од Руса, Карло XII хладнокрвно и стрпљиво прикупљао је остатке своје војске и водио их у нови бој, не губећи никад веру у своју победу. Петар Велики хладнокрвно је говорио: „Тукући нас, Швеђани нас уче побеђивају!“ Пре сто година јуначки сељаци шумадијски водили су рат с турском царевином ништа мање него *девет* година.

За две последње године ми смо се већ требали довољно наоружати главним ратним врлинама: хладнокрвношћу и стрпљењем. Јер сваки наш тренутак слабе вере и мало душности био је демантован првим идућим тренутком. Наш страх у очи кумановске битке демантован је кумановском победом. Наше нестрпљење пред битком постиђено је опет сјајном победом. Наш страх и наше нестрпљење у време бугарског рата компром товано је победом на Брегалници.

Зашто би данас били малодушни и нестрпљиви? Не воде ли данас српску војничку ствар они исти људи, који су је водили у време Куманова и Брегалнице? *Исти*. Е сад кад су исти, онда значи да ми корачамо победи.

Ми треба да имамо једну непоколебљиву веру прво у Бога. Толике досадашње наше победе разлог су за ту

веру. Бог је водио нашу праведну ствар победи. Бог чува Србију!

Потребно је да ми имамо вере и у наше људе.

Наш Престолонаследник, победник са Куманова, Бигоља и Рајчанског Рида, Витез ордена Светога Ђорђа, наша дика и наш понос, Врховни је заповедник војске наше.

Наш Први Војвода и данас је, као и у прошла два рата, шеф Главног Штаба. Његова војничка способност, његова даровитост и његова срећна звезда, које су онако сјајно оцењене и код нас и у целом свету, и данас руководе велику акцију српске војске.

Уз Војводу Путника стоји једна сјајна елита млађих официра, чији патриотски жар иде до крајњег самопожртвовања и чија солидна војничка спрема и велико ратно искуство инспиришу један непоколебљиви оптимизам свакоме ко им се приближи.

Други Војвода, победилац са Цера, јуначки бранилац Мачве, Степа Степановић, постао је легендарни јунак у срцима и устима свих војника. Ратницима се разведри лице кад говоре о Војводи Степи. Рањеницима то име утишава болове, а обескураженим улива храброст. Око Степиног имена плету се легенде као око имена Ричарда Лавовог Срца.

Треба дакле, имати хладнокрвности и стрпљења. И што је најглавније: и овај рат води српски народ, јединосни и неразделни српски народ, који сачињава сељак и занатлија, свештеник и студент, прост и учен, богат и сиромаш. Један свесан, јуначки и непобедан народ!

Немци у Ремсу

Реквизиција. — Немачки рањеници. — Сто таоца. — Непријатељ се повлачи. — Друго бомбардовање. — Тридесет и четири дана под гранатама. — Катедрала у ватри. — Непознати хероизам.

Бављење Немаца у Ремсу нарочито се опајало по великим реквизицијама, које су плаћали боновима. Ремс је морао Немце да смести, храни и снабде свачим, што им је било потребно. Педесет коња је преносило у Ремс муницију, коју су оставиле у суседним утврђењима француске трупе. Морао је Ремс да снабде њихова утврђења с храном. Интендант Цимер тражио је још милион франака као кауцију, да ће ова реквизиција бити предана. Он је узео као таоце све општинске одборнике, док му се тражена сума не испла-

ти. Када је примио новац, постаде необично учтив, покушавајући да разговара као светски човек. Господин Х. испричао нам је о њему једну интересантну ствар. Он је лицемерно сажаљевао нашу земљу, што су је непријатељи заузели, и нешто је говорио, које, кад се узме у обзир да је он Саксонац, није без интереса.

— Па и ми у Немачкој нисмо увек срећни, вели он, и ми имамо доста да претрпимо на другом крају царства!

Између других ратних контрибуција, које су наметнуте Ремсу, треба додати још 30 милиона, јер је Ремс морао да плати за цео округ, пошто је општинска власт побегла из Шалона. Дат је рок до 7. септембра за плаћање ове нове суме. Али седмг септембра Немци нису више били овде и на један други начин платиће им се!...

Хладнокрвности и стрпљења! Ако то не може имати несар, коме се привиђају козаци и у сну и на јави, можемо ми, који смо већ једном гурнули несарево војску од Крупња до Сарајева.

Само још мало хладнокрвности и стрпљења!

Из бојне линије

Његов страх.

У борби код села Јакова, у Срему, непријатељског тана погоди једног капетана, командира чете, и он паде.

Његова жена, коме је жена капетанова при поласку у рат препоручила да јој чува мужа као очи у глави, кад виде шта би са његовим капетаном, закука:

— Јаој мени сињем кукавцу, куд ћу капетаници на очи!

Колера у Аустрији

— Дунав заражен колером —

Према вестима из Беча, у Доњој Аустрији бесни колера. У самом Бечу свакога дана разбојевају се стотине од колере. У Крмесу има пет стотина колеричних болесника. Такође стижу вести из Угарске о великом побољевању од колере. Анализом воде из Дунава утврдило се, да је Дунав заражен колером.

Пошто колера влада у Аустрији, румунска влада затворила је аустро-румунску границу код Михалене и Морније.

Нова дивљаштва

— Како Немци ратују? —

У Ипру су Немци починили једно ново варварство. Немогући да од савезника отму ову важну позицију, они су искидали своју освету над невиним белгским мирним становништвом.

Првог новембра по новом, и

Било је једно друго важно питање, за време немачке окупације, о смештању немачких рањеника по болницама и приватним кућама. Принц Август Виљем дошао је лично да се постара за смештање рањеника, чији је број сваког дана све више растао.

Становници Ремса, изоловани од Француске, и примачујући само немачке вести, видели су у доношењу великог броја рањеника добар знак за нашу војску. Немци, да би објаснили откуд је оволики број рањеника, говораху:

— Сада се бије највећа битка овога века, нови Лајпциг.

То беше Монмирај и Шампобер!

Пошто је сваким даном пристизао све већи број рањеника, требало их је смештати у катедралу. Господин

католички празник Свих Светих, побожно ирско становништво, скупило се у своју цркву да отстоји службу. Али тек што су одјекнула звона, на цркву су почеле падати немачке гранате. Немци нису прекинули бомбардовање све до к и последњи део цркве ног зида није пао и под собом сахранио силну нејач и старце. Ето како Немци ратују!

Утученост у Пешти

— Руски успеси почињу да отрежњују Мађаре —

У Петрограду су приспели поуздани извештаји, о ужасном стању у Будимпешти. Необично брзи успеси Руса у Галицији изазвали су у мађарској престоници велику панику. Маса становника већ је побегла из Пеште.

Највиђенији мађарски политичари одржали су седницу, на којој су неколико говорника веома оштро нападнали аустријску владу, која је земљу увукла у рат, који ће се свршити несумњивом пропашћу двојне монархије.

Расположење у Будимпешти веома је рђаво: грађани су као убијени. Чак неки политичари, који су досада били противници Русије, сад отворено изјављују, да је овај рат највећи злочин, који су икад извршили Аустријанци.

КАЖЊЕН ЗЛОЧИН

— Немачке лађе тону од својих мина —

Истинитост изреке „Шта ко чини, све себи“ добила је своју потврду и у овом рату. Немци су својим непријатељима припремали многа изненађења, међутим сад настаје њихово изненађевање.

Немци су дарезљиво разбацивали своје слободне мине по целом Северном Мору, да би омили енглески трговачки поморски саобраћај, а да би оштетили енглеску убојну флоту. Међутим, ми смо

то већ једном напоменули, површинске струје Северног Мора теку већином у Балтичко Море заобилазећи Данску. Тако се сад велики део немачких мина враћа у Балтичко Море, где сада плове немачки бродови. Досада су три немачка брода ударила на мину, а сад јављају, да је код данског острва Лангеланда потонуо од немачке мине још један немачки пароброд. Ово је само почетак, јер споре струје Северног Мора тек сад почињу да доносе Немцима њихове мине.

Ситуација

— Кратки извештаји са свих бојишта. —

Београд 3. новембра

У току 31. окт. и 1. нов. наши заштитни делови имали су сукобе с непријатељским колонама, које су наступиле са линије Пецка—Завлака—Коцељево. Треба имати на уму, да је ово само једна операција, а никако дефинитивно повлачење.

Са руског фронта нема вести о великим променама; ситуација је за Русе веома повољна.

Од мора до Лиса нема промена. Савезници су одбили неколико немачких покушаја да пређу Изерски канал. На десној обали Ена освојен је Траса-Ле Бал. У области Баји у Аргони одбијено је неколико немачких напада.

У Аранђеловцу

Болнице. — Добеглице. — Живот. (Допис „Пијемонту“)

Аранђеловац, 1. нов.

У нашем малом месту имамо две болнице, управ једну, која је смештена у два одељења. Једно одељење смештено је у Хотел „Старом Здању“. У „Старом Здању“, где је смештен већи број рањеника као болничарке раде већином Београђанке, Шапчанке, Валељчанке и остале добеглице, док је нека рањеника у „Новом Здању“ поверена искључиво Аранђеловчанкама, добровољним болничаркама.

ка, који су били узети као таоци. Објаснише им да је ситуација врло озбиљна и да би се осигурао мир у вароши морају да узму сто таоца, изабраних од најугледнијих грађана, који имају велики утицај на народ. Под непрекидним претњама, док је канонада испред вароши беснела, морали су ови несрећници састављати прокламацију, која је била објављена, у којој се вели:

„Уzeti су сто таоца, који ће бити обешени на најмањи покушај побуне, и ако буде учињен какав преступ против ранијих наредаба, цела варош биће спаљена а становници повешани“. Узалуд су наши протестовали, што се у прокламацију уноси реч „обешен“, коју су хтели да замене са речју „стрелан“. Били су одбијени. Затим су морали да саставе списак од сто таоца, које ће Немци у-

Ред који влада по болницама примеран је, а морталитет је, ма да је проценат тешких рањеника приличан, сведен на минимум.

Број досељеника у Аранђеловцу, сразмерно према броју становника, приличан је. Нарочито је доста досељеника у последње време. Но ма да сада у Аранђеловцу има више гостију, него ли и онда кад је бањска сезона у највећем жеку, ипак нема оне летње „сезонске“ живости. Од како су настали ови хладнији дани настале су нове муке за добеглице Станови, који се у редовним приликама издају само за време летње — банске — сезоне, сада су пуни. Међутим скоро сви ови становни од слабе су грађе, а пећи, ако их има, слабо се греју.

Цео Аранђеловац је једна једина улица која се пружа у дужини читав километар. Цео живот сконцентрисан је између та два низа кућа. Живи се једним монотоним празним животом. Већ око 7 часова у вече по вароши влада апсолутна тишина.

Прилике за живот су доста добре. Изузев скупоће станова, све остало је сразмерно јевтино.

Т.

Аустријски извештаји

— Како се у Бечу саопштавају вести —

Балплац је од увек био јединствена фабрика лажних гласова и фабрицираних вести. Међутим, у току овог рата Беч је показао, да је недостижан и у хладнокрвности с којом саопштава своје највеће поразе, разуме се као сасвим незнатне ствари. Један бечки званични извештај гласи дословце овако: — Јуче се на северном фронту није десило ништа важно. непријатељ је ушао у Тарнов, Јасло и Кросно.

Анексија Кипра

Употреба давно стеченог права.

Пре неколико дана јавили смо, да је Енглеска званично анектвала Кипар. Међутим ово је острво Енглеска фактички заузела 4 јуна 1878: године, према уговору за турско-енглески савез. Једном тачком тог уговора предвиђено је, да Турска Кипар уступа на „управљање“ Енглеској.

1. јула исте године био је закључен један допунски уговор, према коме Кипар треба да буде враћен Турцима, ако

зети. Наређено им је да упишу католике, протестанте и мојсијевце. Велики трговци с вином и прости крчмари, представници свију класа.

Господин Х. сећајући се страшних тренутака, вели да су Немци, који су га приси-присиљавали да се пожури, изгледали веома уплашени и изгледали су жељни да то што пре сврше, осећајући да им сигурност зависи од узимања таоца. Кад је листа била готова, немачки официр је исече на три дела, не чекајући да буде уређена по ставовима, и патроле са официрима одмах одјуреше у варош да хватају таоце. Они су били одведени у суд и строго су чувани. Они су тамо проводили врло мучне дане, не жалећи се ни најмање на ову опасну част. У вече, око шест часова, њих одведу, целу стотину, на четири километра изван вароши.

Русија пристане да им врати Карс и јерменске области, које је освојила у последњем рату.

Актом од 15. јануара 1879. год. Енглеској је признато право суђења на целом острву.

Као што се види Енглеска је Кипар фактички задобала већ одавно, а званична анексија само је обична формалност.

Цар у Ивангороду

— Племенитост руског цара —

Петроград, 2. нов.

Цар је посетио Ивангородску тврђаву и прегледао трофеје заплећене у борбама под том тврђавом. Цар се интересовао функционисањем батерија и сликао се са браниоцима тврђаве. По том се цар одвезао аутомобилом у околину Ивангорода, да прегледа ровове, бледаже и одбранбене радове, које је непријатељ подигао за време неуспеле офанзиве против тог утврђења. Цар је посетио три села у којима је немачка артиљерија порушила католичке цркве и подарио је свакој потребну суму за оправку. Он је наредио, да се да новчана помоћ становништву у утврђеној области Ивангорода, које је у току рата пострадао.

Код Ипра

— Крвав сукоб између енглеских и немачких трупа. —

Лондон, 2. новем.

Министар војни дао је синоћ овај извештај: Један од најжешћих напада извршио је 29. октобра корпус пруске гарде против једног дела нашег првог корпуса пред Ипром. непријатељ је овде учинио нарочити напор у циљу, да пресече енглески фронт, за који се надало да је ослабљен нападима немачке пешадије. Наше трупе, за пуна три сата, биле су изложене најжешћем бомбардовању, уз које је дошао и јуриш у маси, извршен од прве и четврте бригаде пруске гарде. Изгледа, да су ове одабране трупе нарочито и брзо овде доведене, да би направиле продор кроз наше трупе, пошто су предходни покушаји пропали. Захваљујући одваж-

ности наших трупа и њиховој дивној отпорности против трупа бројно надмоћнијих, покушај Немаца да продру до Ипра одбијен је. Међутим бројна надмоћност учинила је те је непријатељ ипак на три места пробио наш фронт. Али при свем том непријатељ је одбијен и није могао добити ништа у терену и претрпео је огромне губитке: Нађено је 700 мртвих Немаца иза наших опкопа. И наши су губитци озбиљни. Немогућно је довољно похвалити држање наших трупа.

КАКО ЈЕ У БЕЧУ?

— Варош пропалах нада и тешког очајања. —

Дописник вашиingtonског „Тажса“ пише из Беча:

„Беч је варош пропалах нада, тешког очајања и мрачне суморности.

Некад највеселија и најпријатнија варош у Европи, данас је најжалоснија и најутученија. Поворка од 4000 матера, којима су мужеве у Галицији, вукући своју децу, испунила је целу пољану пред министарством војним. То је био неми позив за мир.

Рањени војници допадају затвора, јер су их чули како проклињу Русе што их победише. Власт је, међутим, била наредила, да се не говори о аустријским поразима. Варош је препуна ухода и врло су честа хапшења војника са бојишта, који причају о поразима и о безнадежности даље борбе.

У Бечу је сад око 70.000 рањеника, који су рђаво смештени у неподесним болницама. Прилози врло неиздашно притичу. Свет се љути на необично мале суме које министри-аристократи прилажу. Један принц, који спада у најбогатије људе у Европи, уписао је, на пример, 20 круна.

У Белгији

— Безуспешни немачки напади —

Париз, 2. нов.

„Хавасова Агенција“ саопштава под првим новембром: Немачки напади у Белгији против великог њепорског мостобрана нису успели. Задржани су разни офанзивни покушаји непријатељеви у об-

ко није обраћао пажњу, сваки је знао да је то пуцање ради заштите одступнице. Један официр се чудило како народ шета хладнокрвно, на педесет метара од бојишта, где падају гранате.

Ова пуцњава објављивала је крај патњама Ремса. Првога септембра почело је систематско бомбардовање вароши, које је трајало три дана без прекида. Час су гранате падале на ровове и батерије, које су биле намештене у предграђу Серea и Лаона и у улици Кокебер, час су падале на саму варош, без икаквог стратематског разлога и војничке потребе. Није истина да је било ма чега на катедрали, што би оправдало бомбардовање. Ремс је предузео мере да се заштити од даљег бомбардовања.

У вече светлости морале су се погасити. У случају ноћног бомбардовања сваки је

био обучен, и могао је брзо да се спасе. Ускоро је почело бомбардовање и дању и ноћу.

5. и 6. Немци су на варош бацали фугасне бомбе. Ватра се одмах појави у неколико квартон, који су потпуно изгорели. Дотле је бомбардовање врло ретко производило пожар. Али 5. и 6. процењено је, да су изгореле зграде на површини од сто хектара. Многи-да би се избавили овог пламеног пакла, куршума, из кућа које су се рушиле с ужасним треском, остављали су преко дана варош и бегали у поље, враћајући се у Ремс тек у вече, да се склопе у велике подруме трговаца са шампањером.

У неким подрумима сабило се више од 2.000 људи. Кад су се болнице сурвалеле или бивале обузете пламеном, овде су склањали рањенике, док их нису болничари изнели ван вароши. Многе су жене по-

ласти источно и југо-источно од Ипра. У околини Димида напредовали смо за један километар на исток. Између канала Ла-Басе и Араса делимично смо напредовали. Немци су без успеха нападали у области Ласињи и Ена до Бери-о-Бак.

Ратне операције

Ситуација на европском војишту. (Из „Журнал де Блкан“)

На северу ратне позорнице напори Немаца да продру до Денкерка и Калеа могу се сматрати као пропали, јер Французи су повратили Лил. У овим сукобима, у којима се показује и с једне и с друге стране једнака издржљивост и у којима су оба или управо сва четири ратујућа народа дали доказа о изванредним особинама, час о бравури, храбрости и одушевљењу, час о беспримерној огорчености, Немци су подлегли. Ова је чињеница од великога значења, јер овде се није радило само о једном сукобу, него су то с надчовечним, крајњим напрезањем Немци покушавали, да се докопају морске обале и да на тај начин спасу своју ситуацију у Француској. Они су у овај кут бојишта послали своје најбоље трупе, које су имале да се по сваку цену пробију. Сад им је, кад нису могли да се дочепате обале, пропао и последњи покушај. Ми не смеђемо са ума чињеницу, да њихова надмоћ не би била тако велика, све да су и постали господари Калеа и Денкерка, као што то они замишљају.

Немци су изгубили терен такође и у околини Диксминда, као и на југу реке Лиса, где су Французи предузели снажну офанзиву. Дуж морске обале продужује се двобој између енглеске флоте и тешке артилерије немачке, са осетним успесима за флоту. У последњим сукобима добар део успеха треба приписати инфантерији француске морине, која је показала велику бравуру и одличан дух који су изазвали дивљење у милитарних шефова.

Врло је вероватно, да ће Немци обновити своје нападе на северу, али први је полет сломљен, и ми верујемо, да они више неће напредовати

на тој страни, као што би желели.

На источној се ратној позорници продужује гоњење Немаца, али не са оном жестиношћу, која би пораз могла претворити у потпуно погибију. Даље нам се јавља, да су у околини Бакараржева један немачки јуриш Руси одбили. У сукобу, који је био близу Висле, Немци су оставили Русима 8.000 заробљеника и огромну количину муниције.

Са аустро-руског војишта нема никаквих нових важнијих вести. Бомбардовање са Черновице продужује се истом жестиношћу, али до сада без икаквога резултата.

Овогодишња берба

— Виногради у околини Ниша и Алексинца. — У Новој Србији. — Како је у Жупи? —

Грођје из околине Ниша и Алексинца од вајкада је важило као добро, а тамошњи виногради, који су већим делом засађени нашом домаћом лозом, рађају одлично.

Међутим овогодишња берба грођја у околини Ниша и Алексинца није дала добре резултате. Томе су узрок прве дуге и непрестане кише, које су спрале добар део грођја још у цвети, а касније град.

Виногради у Новој Србији, особито они на крајњем југу, ове године су понели јединствено добро и, упркос кишама, берба је била одлична.

Овогодишња берба у Жупи била је осредња. Виногради који су били по брдима радили су врло добро, док су они по долинама и равницама подбацили са тридесет од сто.

Народна Скупштина

— Прва парламентарна седница у Нишу —

(Од нашег дописника)

Ниш, 1. нов.

Данас је била прва седница Народне Скупштине, сазване у редован сазив. Присутни су сви министри и довољан број народних посланика.

Пре преласка на дневни ред председник је објавио, да су Скупштини до сад поднесени ови законски предлози:

1. — Закон о узимању на знање одлука по струци Ми-

казивале узвишено пожртвовање негујући по болницама рањене војнике и грађане и поред свег ужаса који су стварали топове. Седам стотина грађана убијено је за време бомбардовања. Број рањеника још се не зна. Ноћ, помрчина само су повећавали ужас, који је обузео целу варош.

Напослетку 6. Ремс су бомбардовали са беснилом, које је превазишло све. Нарочито су гађали катедралу: рачуна се да је на њу пало тридесетак бомби. Око три часа неколико граната погодише је одједном, те се ватра појави на више места. Кров букну у исто време кад и дрвена грађа која је скоро до врха окружавала северну кулу. Одатле се ватра пренесе на врата, а слама нагомилана у њима букну одједном. Торњеви су били као огромни димњаци и стварали су промају, која појача пламен. И поред

нистарства Унутрашњих Де-
ла (дат секцијама у рад);

2 — Закон о моратори-
јуму;

3. — Закон о ванредним
кредитима;

4. — Предлог министра Фи-
нансија за ванредни кредит
од 110.000.000 динара. (Овај
предлог је одмах упућен фи-
нансијском одбору).

Поред ових владиних пред-
лога, постоји и законски пред-
лог о издржавању сиромаш-
них радничких породица; пре-
длагачи Драгиша Лапчевић и
Триша Кацлеровић. И овај
предлог је упућен одбору.

Пошто су прочитани ови
предлози, прочитан је акт
лесковачког суда, којим тра-
жи да се изда суду посланик
Василије Миленковић. Овај
акт је упућен имунитетском
одбору.

Затим су прочитане ове ин-
терпелације: а) Драгише Лап-
чевића на министра Грађе-
вина о преношењу ствари
пребеглица; б) Драгише Лап-
чевића и Трише Кацлеровића
на министра Унутрашњих Де-
ла о помоћи сиромашним по-
родицама и о кирији; в) г.
д-р Војислава Маринковића
на министра Спољних Посло-
ва о страним консулатима и
министра Унутрашњих Дела
о цензури листова.

Пред прелазак на дневни
ред, г. Драгољуб Јоксимовић
упућује питање председнику
Скупштине шта мисли да пре-
дуже против оних народних
посланика који су у исто
време, и председници опш-
тина.

Затим се приступило поде-
ли посланика у секције.

На томе је завршен рад
прве скупштинске седнице.

— ић.

Дневне вести

Телеграм Књегиње Јелене

Њено Краљевско Височан-
ство Књегиња Јелена Петров-
на упутила је из Петрограда
Колу Београд. Милосрд. Се-
стара депешу:

Госпођи Јелени Марковић
Београд

Срдечно захваљујем Вама
и управи на писму од 9. сеп-
тембра, желим срећу и успех
Колу Београдских Сестара,

чије је јунаштво за пошто-
вање и испуњава меусхићењем.

Јелена

Мајор Вемић

Мајор г. Велимир Вемић.
који је у овоме рату, храбро
и с много одушевљења, водио
једну од комитских чета, био
је тешко рањен у ногу. Мно-
ги су, из необавештености,
пронели глас, да је мајору
г. Вемићу одсечена нога, а
неки су, шта више, тврдили
да је умро приликом опера-
ције!

Наш нишки дописник јавља
нам, да је мајор г. Вемић не-
давно пренесен из Чачка у
Ниш, и да се, Богу хвала,
налази на путу скорог и пот-
пуног опорављења.

Дуван за Београд

Наш нишки дописник јавља
нам, да је 1. тек. мес. из Ни-
ша послато за Београд два
вагона цигарета и криженог
дувана.

На олтар Ослобођења

Пешадијски мајор Добри-
воје Марковић, пешадијски
капетан I класе Предраг Ј.
Благојевић и пешадијски по-
ручник Жарко О. Живковић
умрли су од задобивених рана.

Пешадијски мајори: Дими-
трије Ж. Михаиловић, Божи-
дар Пачић, пешадијски капе-
тан I класе Бранислав А. Ва-
лента, артиљериски капетан
II класе Душан А. Димитри-
јевић, пешадијски поручник
Живојин Вукомановић, резер-
вни пешадијски капетан II
класе Владета Б. Поповић,
Игњатовић, резервни пеша-
дијски поручник Владимир
Бан, резервни пешадијски
потпоручници: Данило Мага-
зиновић и Петар Предић, пе-
шадијски потпоручници: Че-
домир Цвијић, Љубомир Ву-
јичић, Младен Томовић, и Жи-
војин Милићевић погинули су.

Произведени за нареднике

Сви питомци поднаредници
подофицирске школе, које је
рат затекао ван школе у тру-
пи, произведени су у чин на-
редника.

Умрли официри

Резервни санитарски пот-
пуковник д-р Роман Далмајер
умро је 23. октобра 1914. го-
дине, у Обреновцу.

Резервни пешадијски капе-
тан II класе Михаило С. Го-
лубовић умро је 16. октобра
1914. године, у Ужицу.

Резервни пешадијски капе-

тога могли су спасти 150 не-
мачких рањеника, који су се
ту налазили под заштитом
Црвеног Крста. Свега их 11
пропало: двојицу је убила је-
дна граната, деветорица су
карбонисани под једном го-
милом дрвенарије, где су по-
тражили заклон.

Док је катедрала горела,
сви су изашли из подрума:
не марећи за гранате сви су
хтели да виде како се врши
овај велики злочин. Наш при-
јатељ нам је рекао, да су сви
плакали посматрајући овај
призор, али су ипак били за-
дивљени његовом лепотом и
страхотом. Ужас је био на
свом врхунцу, кад су звони-
ци били обузети пламеном,
као огромне буктиње. Мисли-
ли су да ће се срушити, кад
се на срећу дрвена грађа ске-
ла сурва на тржиште и тиме
у неколико смањи ватру. По-
ред базилике горела је и ар-
хијепископија и цео оближњи

кварт. До пола ноћи пожар
је осветљавао небо као у по-
дана. При светлости огромне
буктиње, видећи шта су ура-
дили, као зачуђени и задо-
вољни у својој освети, нема-
чки топови умукнуше. Кате-
драла се пушила још сутра-
дан.....

А онда, бомбардовање је
поново отпочело, регуларно,
систематско, понекад више
часова без престанка, некад
ноћу, заустављајући се свега
једном за 24 сата. Рекло би
се да непријатељ хоће да од-
ржи стално ово ужасно ста-
ње великом несигурношћу у
којој је живела варош, ми-
слећи да ће и преплашено
становништво ипак напослед-
ку утицати да француска вој-
ска напусти своје позиције.
Али узалуд. И поред страш-
них мука у овом животу по
катакомбама становништво
остаде мирно, подржавано до
краја присуством свог пошто-

тан II класе Ђорђе Д. Стева-
новић умро је 22. октобра
1914. године, у Неготину.

Резервни артиљеријски по-
ручник Драгослав Р. Дими-
тријевић умро је 20. октобра
1914. године, у Нишу.

Снег у Србији

Услед велике хладноће ко-
ја је владала последњих дана
у многим местима у јужној
Србији падао је ситан снег
измешан са кишом.

Рањени официри

Са званичне стране јавље-
но је, да су у последњим бор-
бама рањени ови официри:
Милан Бугарски, Станоје Дам-
њановић, и Алекса Ж. Петро-
вић, пешадијски капетани II
класе, Драгољуб Јовановић и
Стојан Кретић, пешадијски
поручници и Станко Јовић, пе-
шадијски потпоручник.

Пут врховног муфтије

Врховни муфтија свих му-
слимана у Србији, путује ових
дана у нове крајеве ради ин-
спекције. Овом приликом из-
вршиће и избор нових муфтија
и даће им упутства како треба
да служе својој Отаџбини.
Тога ради, врховни муфтија
је упутио и један проглас сви-
ма муфтијама.

Несавесни продавци

У току прошле недеље оп-
штински суд казнио је још
двадесет и два несавесна про-
давца животних намирница.

Добровољцима

Савез Добровољаца Кра-
љевине Србије (са станом
„Златни Топ“) извештава, да
се још врши упис доброво-
љаца за бојну линију.

КРОЗ СВИЛАЈНАЦ

Болница. — Међу грађанима.
— Добеглице. —
(Од нашег сарадника)

Свилајнац, 1. новембра

У Свилајнцу за сада постоји
свега једна резервна болница,
која је основана још пре два месе-
ца. Управник ове болнице је г.
др. Том Милић, а лекарско осо-
бље су г-ђица Ебштајн, из Руси-
је, г. Милутин Гачић, лекар,
У болници за сада лежи 300 ра-
њених и оболелих војника, а у-
купно има 500 постеља. У бол-
ници као добровољне болничарке
раде, поред свилајначких госпођа
и госпођица, и приличан број до-
беглица.

Одзив грађана свилајначких ка-
ко при оснивању ове болнице,
тако и за дочек, помоћ и распо-

ред добеглица из Мачве и По-
дриња, био је за сваку похвалу.
Нарочити одбор, састављен од
вишених грађана и чиновника, у-
чинио је много за добеглице и
пострадале породице, које су о-
б-сни аустријски солдати до голе
душе опљачкали. Овај је одбор
до сада примио преко 3000 душа
и распоредио мањим делом по
вароши, а већим делом по срезу
ресавском. Сем тога, одбор се
постарао да добе лицама способ-
ним за рад нађе посла за скром-
ну надницу. **Свенгали.**

Ратна пошта

Молимо ко зна за мога брата
Цвјетина Брежанчића практикан-
та касац. суда — родом из Бос-
не, који је сигурно отишао у ко-
мите, и од дана мобилизације за
њега ништа не знамо. Ако бих
ко што год знао да јави Јелени
Блажића из Факовића — Босна,
сада живећи у Ужицу.

Последње вести

Руска офанзива на свима фронтовима

Ниш, 3. новембра

Руска офанзива отпочела је на свима фрон-
товима. Према телеграмима који су данас стигли
из Петрограда, руске непобедне армије не могу
се више задржати док не развију словенску за-
ставу у Бечу и Берлину.

Рад.

Руско-турски рат

Петроград, 2. новембра (службено)

Операције руске кавкаске војске: 31. октобра није
било ничег што би требало забележити. 30. октобра мно-
гобројна одељења Курда појавила су се на југу од Караки-
лиса и Агашкорска и сукобиле се са нашом коњицом.
Скрхан је налет наше коњице и Курди су били одбијени.

У Аргони

Париз, 2. новембра

У Аргони је отпочела живља борба. Непријатељ је
узалуд покушавао да понова заузме Фур — де — Пари и
Сент Ибер. Око Вердена је тако исто задржано неколико
покушаја делимичне непријатељеве офанзиве и то нашом
артиљеријом, пренего што се пешадија могла да развије за
борбу.

Потопљени турски бродови

Петроград, 1. новембра

Отоманска агенција саопштава из главнога ста-
на: Истраживањем се утврдило, да је руска флота
нашла и потопила турске транспортне бродове:
„Бизмијален“, „Бахриакхмер“ и „Митад-Паша“, који
су преносили турске трупе. Руси су заробили посаду
са бродова. Та иста руска флота бомбардовала је
пристаниште Зунгулдак.

ОДВАЖАН НАРЕДНИК

— Редак пример јунаштва. —

При своме последњем упа-
ду преко Шапца, Аустријанци
су били допрли до села Ра-
денковића. Борба која се би-
ла развила код тог села била
је огорчена. Налазећи се пред
два пута многобројнијим не-
пријатељем, наши војници ни-
су никако могли да их јури-
шем изгоне из њихових ро-
вова. Тада се резервни на-
редник Миљко Јоцић из 3.
чете 4. батаљона одважи на
један врло опасан корак.
Он се полако примакао аус-
тријским рововима за време
највеће артиљериске и пепи-
дијске ватре и почео да баца
бомбе у њих. Изненађени Аус-
тријанци су са свих страна
осули паљбу. Али наместо да
они збуне њега, он је збунио
њих. Избацио је једанаест
бомби у непријатељски шанац
који се напуни лешевима. Ми-

слећи да су нападнути ои
много јаче силе. Аустријанци
су се дали у бегство и наш
су заузели позицију.

Тако је присебношћу овог
наредника који је заслужио
похвалу, још више појачан
код Аустријанаца страх од
наших бомби које су их увек
натеривале у бегство.

АМЕРИКАНСКИ

Краљ Дијаманата

извештава пош. публику
да продаје сву робу по
чудновато спуштеним
ценама.

Неколико стотина хи-
љада комада разних ства-
ри за успону к:о: елек-
тричне лампе, упаљаче,
ташне, новчанике и т. д.
од 50 п. д. па на више.
Железнички сатови од
4 дин. па на више.

Трговина готовог женског одела

РАДИВОЈА САВИНА И ДРУГА
КРАЉ МИЛАНОВА УЛИЦА БР. 70. (ПРЕКО ПУТА НОВОГ ДВОРА)

Препоручује поштованим муштеријама велики избор:

КАПУТА ЗИМСКИХ БЛУЗА
КОСТИМА ГУМЕНИХ МАНТЛОВА
СУКАЊА ЖИПОНА

Као и велики избор женског веша и разних кецеља.

Цене најумереније и строго утврђене

6-10

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ШТОФОВА ЗА МУШКО ОДЕЛО И КРОЈАЧКОГ ПРИБОРА

Поповић, Лазаревић и Комп. --- Београд

Препоручује п. п. највећи избор штофова за зимску сезону као и једну велику партију ШТОФА ДУБЛЕА-УЛСТЕРА

Молимо поштоване муштерије из унутрашњости да нас изволе посетити ради избора истих, пошто због ванредних прилика мустре неможемо на увиђај слати. Уједно јављамо да железница прима робу на отправљање од станице Ресника.

9-10

Две писаће машине

американски сто

ко има на продају нека јави уредништву. 1,5

Ко зна у којој се болници налази Милош Јеремић пешад. поручник 18 пука 1 поз., нека јави Богољубу Марјановићу, чинов. Управе Фондова — Ниш. 1,3

Штампарија

добро сортирана словима шарама, клишетима, линијама, великом шнел машином и асталским бо-стоном продаје се по врло повољној цени.

За цену и погодбу обратити се Жики Ј. Соларовићу у Алексеинцу. 3-3

Тражим своју мајку

Марту Деспотовић и две сестре, општина Бесервачка, срез рачански окр. ужички. Моли се онај који што год сазна о њима да јави Јованки Јовичић Зорина ул. бр. 23. Београд. 3-3

Обућа и Камашни у великом избору

спремила је нову партију мушких и женских плитких и високих врло елегантних обућа

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Светозара Стојановића, Београд - Цветни Трг

СПРОБУ ОФИЦИРСКОГ ДОМА

10-10

Изгубљен је

кер ловачки — птичар 27. о. м. средње величине браон има око врата каш одзива се на име Floki моли се сваки ко га је нашао да га доведе у књижуру М. Ив. Живковића и Комп., Кнез Михаилова ул. бр. 30. где ће добити пристојну награду. 3-3

Најбољих Кримера, Астрагана, Сомота, Порхета

као и разних артикала за јесењу и зимску сезону у ванредно великом избору има

ПОМОДНА ТРГОВИНА

Браћа Х. Габај

КОД „КРУНЕ“

кнез Михаилова ул. бр. 33. Београд. Преко од Гранд Хотела. 4-4

Изгубљена

Пре два дана на путу од Управе Фондова до Цветног Трга изгубљена је једна пензиона књижица са 40 динара у папирном новцу. Моли се сваки онај које буде нашао да је донесе у уредништво овога листа до што је то књижица једне сасвим сироте жене са петоро деце. 2-3

Настојник

Владимир Станојевић грађевинар станује у кафани „Ужица,“ нуди се за настојника и оправку кућа за скромну награду. 5-5

Кошуља и Гаћа

Чарапа, Унтерцига, Шлофијанки и разне платнарске робе, продаје најјевтиније и најсолидније

Магазин Благојевића

10-12 Београд—Теразије

Млада жена

удовица може ступити у једну бољу кућу. Упитати уредништво „Пијемонта.“ 1-1

СТУДЕНТ спрема ђаке из скромну награду.

Упитати уредништво „Пијемонта.“ 3-3

У кафани Панте Костића

КОД

Вука Караџића

(СКАДАРЛИЈА)

Преко целог дана точи се свеже пиво (чаша 0-20, кригла 0-30 п. д.) велики избор природног пића и српских мезелука. — Услуга брза и тачна. 1-21

Дрогерија ГУСЛАР

КОЛАРЧЕВА БРОЈ 5.

није ни за време најопаснијег бомбардовања престала да ради, а понајмање би сад како проносе гласове неки шкартови из позадине.

У радњи је стручан апотекар — магистер фармације. Има КАО И УВЕК довољно разноврсне дрогериске и апотекарске робе, фотографских плоча, НИЦА зејтина за јело, рума, чаја и коњака, белгиских медицинских стаклади и свих других потреба.

Спремамо НОВ ЦЕНОВНИК и разаслаћемо старим муштеријама.

Ни железница ни ешта не примају робу, али ашим познатим муштеријама шиљемо по прилици.

Дрогерија ГУСЛАР

14-20

Капци од артије

Већа количина капака од артије продаје се. Упитати уредништво „Пијемонта“ — Краљ Александра бр. 12. 9-

Нове и праве шума-диске шљивовице

имам закључене до 15 хиљада кила

За кафеције и продавце нарочита цена.

РАДЊА

Новице Зејаковића

Краља Петра ул. 59.

5-5

„Пијемонт“ прима огласе по најумеренијој цени.

КАФАНА И РЕСТОРАЦИЈА

„Руски Цар“

била је за све време бомбардовања отворена.

Данас точи најбоље пиво.

Препоручује одлично црно и бело вино како домаће тако и чувено далматинско црно вино.

Домаћа кујна најбоља у Београду, која не може имати конкуренције.

ЦЕНЕ НАЈУМЕРЕНИЈЕ

5-5

Лепосава Д. Лeko с децом, даваће четрдесетодневни помен никад непрекаљеном супругу и оцу

† Димитрију Т. Лeko

архитекти

†. новембра у 11 сати у новој Крагујевачкој цркви. 3-3

Потпуно нова реновирана штампарија

Телефон 15-91.

Прима на израду: Књиге, разна дела, протоколе, ценовнике, јеловнике, свадбене повивнице, вереничке карте, у разним форматима плакате, биоскопске програме, улазнице, визиткарте, као и разне друге штампарске послове.

ПОТПУНО ЧИСТА И БРЗА ИЗРАДА.

„ПИЈЕМОТ“

у својој сопственој згради

Краља Александра бр. 12.

Снабдевена потпуно најновијим словима, шарама, линијама и свим могућим штампарским машицама и бојама.

Са две најновијег система „LINOType“ СЕЦ-МАШИНАМА

Телефон 15-91.

О солидности и умереним ценама, као и о самој изради ма каквог штампарског посла штампарија „Пијемонт“ ставља на расположење п. публици да се и сама о свему лично увери.

ЦЕНЕ СУ ВРЛО УМЕРЕНЕ.

Прима на израду све могуће штампарске послове